

til efter hans Udtalelse. Jeg vil gjøre det ærede Medlem den Indrømmelse, at jeg maatte — det husker jeg ikke saa nøie — temmelig stærkt fremhævede, at han havde gjort den ærede Ordfører Behreidelse, fordi denne den 27de Marts 1871 gjorde en Indrømmelse. Dette er nok urigtigt, efter hvad den ærede Ordfører har sagt mig; men naar det ærede Medlem videre sagde, at jeg ikke havde den mindste Berettigelse til at anføre den Forhandling, som da fandt Sted, maa jeg alvorlig protestere derimod. Det er aldeles vist, at hans Foredrag var bygget paa de Forhandlinger, som den Gang fandt Sted, og navnlig paa de Forslag, som bleve vedtagne af Moltallet (Cassé: Ganske vist!) Dette er altsaa indrømmet af det ærede Medlem; men jeg veed da ikke, at jeg har fortjent en saa alvorlig Tilrettevisning som den, det ærede Medlem fandt det passende at give mig. Han fandt mit Foredrag naivt. Ja, jeg veed vel, at man kan leve saalænge, at man kan komme til at gaa i Barndom; men jeg tror ikke, at jeg er saa gammel, at jeg skal være aldeles uberettiget til at tale med og allermindst ligeoverfor den Slags Ting. Min Opfattelse af vort Præstevæsen kan være ligesaa aandssfrisk og livligt som det ærede Medlems; at vi have et ganske forskjelligt Syn paa den Slags Ting, har jeg vist for længe siden; men det ærede Medlem vil vistnok tillade mig at beholde min Opfattelse, naar jeg respekterer hans. Jeg er ingen Forgubder af Præsterne som Præster eller af den hele Indretning; er det ærede Medlem det, saa maa det være hans Sag, det bryder jeg mig ikke om. Jeg slutter hermed, idet jeg haaber, at Thinget vil indrømme, at jeg i det Mindste har givet Svar paa Aftale til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds og har gjort den Rette, som jeg skylder, idet jeg ikke vil have, at mine Udtalelser skulle kunne opfattes saaledes, at jeg er imod det Forslag som vi idag forhandle. Det, jeg udtalte mig imod, var det, som man kunde vente vilde være fremkommet fra Udvalget i dets Betænkning; hvis den ærede Minister havde villet indlade sig derpaa.

Ordføreren. (S. A. Hansen). Jeg holdt mig noget tilbage, da dette Lovforslag, som jo vistnok har været foretaget her flere Gange, ikke har ligget for, siden vi have haand den store Ure og Glæde at have den nuværende høitærede Kultusminister i vor Midte. Jeg havde derfor ventet, at Ministeren, da han ikke har benyttet Leiligheden til nærmere at udvikle sin Betragtning af hele dette Forhold under Behandlingen af sit eget Forslag, overfor vort Forslag vilde være fremkommen med en fuldstændig og klar Udvikling af hele sin Stilling til dette Spørgsmaal. Det forekommer mig nemlig, at det for en ny Minister i en Sag af saa overordentlig Vigtighed for Landet som denne, der har bedøjet Gemytterne i

flere Aar, og hvor man er spændt paa Udfaldet, maa være en ligefrem Pligt fuldstændig at udtale klart og sikkert sin hele Betragtning af Forholdet og ikke nøies med, som den ærede Minister jo har gjort, under den foreliggende anden Behandling, kortelig at gjentage de saa Sætninger, som han udtalte allerede ved Indbringelsen af Lovforslaget og ved Lovforslagets første Behandling. Naar man vil tage de Ytringer for sig, som han ved disse Leiligheder gjorde, vil det vise sig at være omtrent de samme Ord; de indeholde ingen videre Forklaring, ingen videre Udvikling af hans Grundbetragtning af dette Forhold og ingen Veiledning for os til at se, hvorledes den ærede Minister i det Hele stiller sig til denne Sag og den Gudsfrugt i Landet, som han jo vil fremme mere, end de Andre have gjort. Jeg havde ventet, at vi under denne Sag skulde have faaet hele denne forklarende Udvikling af den ærede Minister, derfor har jeg holdt mig tilbage; jeg tvivlede ikke om, at den maatte komme, thi det forekom mig, at den ærede Minister egentlig ikke kunde være bekendt at lade denne Sag gaa videre, uden at vise Thinget det Hensyn at gjøre sin hele Stilling grundig klar for os. Jeg vil ogsaa haabe, at han endnu vil gjøre det; men det var dog lige ved, at den ærede Formand vilde afflutte Forhandlingerne, da Ingen havde forlangt Ordet, saa at jeg var bange for, at Forhandlingerne skulde blive affluttede, inden jeg kom til at udtale min Beklagelse over, at den Forventning, jeg har næret, skulde vise sig stadig at blive skuffet. Jeg veed ikke, hvorledes den ærede Minister mener, at Befolkningen i Landet, som vil læse Rigsdagstidenden om denne Sag, — tør jeg sige, — Nar til Andet, som ventet at den ærede Minister vil klare hele sin Betragtning og Stilling, og som vil søge derom gjennem Spalterne i Tidenden fra den ene Forhandling til den anden — hvorledes han mener, at Befolkningen vil tænke, naar den ser, at den ærede Kultusminister ikke har fundet det hensigtsmæssigt eller rigtigt overfor dette Thing at meddele os en saadan klar, fuldstændig og gennemgaaende Udvikling af sin hele firkelige Stilling. Jeg skal overlade Dommen derom til Befolkningen, thi det er dog den, der tilsidst skal dømmes, ogsaa den ærede Minister. — Med Hensyn til de Bemærkninger, der kom fra det ærede Medlem for Hifted Amtis 4de Valgkreds (Schjöring), skal jeg som Ordfører kun sige, at jeg vilde have ønsket, at han havde fremsat disse Bemærkninger under første Behandling af denne Sag, thi da kunde Udvalget have overvejet disse Spørgsmaal og stillet de Undringer, som det i Særhold hertil maatte have fundet rigtigt og passende; men da han ikke har gjort det, vilde jeg have ønsket, at han selv havde stillet Undringsforslag til denne anden Behandling af vort Lovudkast, istedet for kun at fremsætte disse Bemærkninger, som jeg forøvrigt takker ham for. Det er ikke, fordi jeg